

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113221922
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3113221922.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou v právnej veci navrhovateľa Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, pr. zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Bratislava, Námestie Martina Benku 9-C1, proti odporcovi D. K., št. občanovi SR, nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom G. F., t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpenému opatrovníčkou C.. Q. E., vyššou súdnou úradníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 50,70 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim návrhom voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,70 € a náhrady trov konania. V návrhu uviedol, že odporca dňa 06.03.2012 na linke MHD Bratislava č. XXX cestoval bez platného cestovného lístka. Z tohto dôvodu je navrhovateľovi v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku MHD v Bratislave a čl. 5 Tarify MHD v Bratislave povinný zaplatiť cestovné 0,70 € a úhradu 50,- €. Uplatnil si aj trovy konania, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku 16,50 € a v trovách právneho zastúpenia.

Súd vo veci dňa 06.09.2013 vydal platobný rozkaz č.k. 11Ro/348/2013-7, ktorým návrhu vyhovel. Navrhovateľ podal proti predmetnému platobnému rozkazu v časti vo výroku o trovách konania odvolanie. Nakoľko sa však predmetný platobný rozkaz nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk, súd ho uznesením č.k. 27C/130/2013-30 zo dňa 08.07.2014 zrušil v celosti a odporcovi, ktorého pobyt sa súdu šetrením nepodarilo zistiť, uznesením č.k. 27C/130/2013-24 zo dňa 19.03.2014 ustanovil opatrovníčku. Z tohto dôvodu sa súd nezaoberal odvolaním navrhovateľa proti predmetnému platobnému rozkazu v časti vo výroku o trovách konania.

Opatrovníčka odporcu sa k veci písomne vyjadrila tak, že žiada, aby súd návrh zamietol v dôsledku premlčania. K porušeniu dopravných podmienok došlo dňa 06.03.2012, pričom navrhovateľ podal návrh až dňa 26.08.2013, t.j. po uplynutí jednoročnej premlčacej doby podľa § 108 Občianskeho zákonníka.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 v spojení s § 372u a § 200ea ods. 1 O.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo spolu s poučením podľa § 120 ods. 4 O.s.p. v zákonnej lehote oznámené na úradnej tabuli tunajšieho súdu. Poučenia, vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 O.s.p. boli účastníkom doručené poštou. Súd vychádzal z návrhu a jeho príloh, vrátane hlásenia o porušení prepravných podmienok, správami o šetrení pobytu odporcu a zistil nasledujúci stav:

Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok VS XXXXXXXX zo dňa 06.03.2012 vyplýva, že dňa 06.03.2012 o 15:42 hod. odporca na linke MHD č. XXX cestoval bez platného cestovného lístka.

Pokusom o zmier- výzvou na zaplatenie zo dňa 10.04.2012 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi sumu spolu 51,70 € (cestovné 0,70 €, poštovné 1,- € a úhrada 50,- €), pretože menovaný sa pri kontrole dňa 06.03.2012 na linke MHD č. XXX. nepreukázal platným cestovným lístkom. Dĺžnú sumu žiadal navrhovateľ zaplatiť do 5 dní.

Súd vec posúdil podľa ustanovení právnych predpisov, účinných ku dňu 06.03.2012.

Podľa § 760 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ z.č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (ďalej len „zákon o cestnej doprave“) cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Podľa § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média, b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa § 16 ods. 5 zákona o cestnej doprave cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o cestnej doprave tarifa upravuje a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim, b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom, c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim, d) ceny za prepravu autobusových zásielok, e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 108 Občianskeho zákonníka práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba,

ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Súd sa vzhľadom na námietku premlčania, vznesenú v konaní opatrovníčkou odporcu, musel zaoberať touto otázkou.

Súd po preskúmaní veci konštatoval, že námietka premlčania opatrovníčky odporcu je dôvodná.

Medzi účastníkmi došlo dňa 06.03.2012 k uzavretiu ústnej zmluvy o preprave podľa § 760 Občianskeho zákonníka, ktorá zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ pri uzavieraní a plnení zmluvy preukázateľne konal v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej činnosti, pričom nebolo zistené, že by odporca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva pritom nie je samostatný typ zmluvy, ale ide o druh zmluvy, pre ktorú právne predpisy (nielen Občiansky zákonník) stanovujú osobitné podmienky a určujú jej náležitosti. Právna úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave účinného v čase porušenia prepravných podmienok odporcom má povahu vzťahu všeobecného predpisu (lex generalis) a osobitného predpisu (lex specialis). Z dôvodu, že v osobitných predpisoch nie je upravený inštitút premlčania, na plynutie premlčacej doby je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 100 a nasledujúce).

Z tohto dôvodu súd na vec aplikoval ustanovenia § 100 ods. 1 a § 108 Občianskeho zákonníka o premlčaní.

Navrhovateľ mohol svoj nárok na súde uplatniť prvýkrát dňa 07.03.2012. Navrhovateľ však uplatnil tvrdené právo na súde až dňa 26.08.2013, teda až viac ako päť mesiacov po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby podľa § 108 Občianskeho zákonníka (od 07.03.2012 do 07.03.2013). Súdu teda nezostávalo iné ako konštatovať, že právo navrhovateľa na zaplatenie žalovanej čiastky je premlčané a nemožno ho priznať (§ 100 ods. 1 Obč. zák.).

Vzhľadom na tieto závery súd rozhodol ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a žalobný návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešnému odporcovi by vo vzťahu k navrhovateľovi patrila náhrada všetkých trov konania. Odporca si však žiadne trovy neuplatnil, z obsahu spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú, a preto súd vyslovil, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodol vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.